

EU poslušně zvyšuje tlak na Írán v konfliktu ohledně jaderné dohody

- CZ24 News | 21. ledna 2020

Francie, Británie a Německo zavedly mechanismus řešení sporů ohledně jaderné dohody s Íránem, píše Süddeutsche Zeitung.

Tento postup může skončit obnovením sankcí Rady bezpečnosti OSN proti Teheránu. Šéf iránského ministerstva zahraničí Mohammad Javad Zarif vyčetl Evropanům, že se sklonili před „diktátem“ Washingtonu, a zdůraznil, že taková politika nepřinese žádné výsledky.

Francie, Británie a Německo zvyšují tlak na Írán v konfliktu ohledně jaderné dohody, píše Süddeutsche Zeitung. Ministři zahraničí těchto zemí uvedli, že mají v úmyslu podle smlouvy zahájit mechanismus řešení sporů. Reagovali tak na skutečnost, že v květnu Teherán postupně odmítl plnit své závazky, a po atentátu na generála Kásima Sulejmáního se domníval, že by se při provádění národního jaderného programu neměl nijak omezovat.

Šéf německého ministerstva zahraničí **Heiko Maas** uvedl, že tato porušení „*již nezůstanou bez odpovědi*“. Zároveň zdůraznil, že cílem Evropanů je zachovat dohodu a hledat „*diplomatické řešení*“. Vyzval Teherán ke „*konstruktivní*“ účasti na procesu vyjednávání. Ve společném prohlášení ministři zahraničí Německa, Francie a Spojeného království vyjádřili naději, že „*lze najít cestu z bezvýchodné situace*“, a znovu odsoudili hlavu Bílého domu Donalda Trumpa za porušení jaderné dohody a politiky maximálního tlaku na Írán.

Jak uvádí noviny, zavedení mechanismu pro řešení sporů by však mohlo vést k obnovení sankcí Rady bezpečnosti OSN proti Teheránu. Kromě toho je možné, že EU může uložit vlastní sankce. Íránský ministr zahraničí **Mohammad Javad Zarif** vyčetl Evropanům, že se „*sklonili*“ před „*diktátem*“ Washingtonu. **Místo toho by měli mít odvahu plnit své závazky podle dohody. Zdůraznil, že za posledních 20 měsíců nic nepřinesla pacifikační politika vůči Spojeným státům a také nikdy nic nedá.**

A přesto, soudě podle prohlášení, Berlín, Londýn a Paříž mají zájem na zachování dohody. Konec konců umožňuje velmi přísný dozor nad iránským jaderným programem prostřednictvím Mezinárodní agentury pro atomovou energii. Otázka také zůstává otevřená: „*Budou Evropané schopni přesvědčit Írán, aby jednal?*“

Letos v létě navrhl francouzský prezident **Emmanuel Macron** poskytnout Teheránu úvěrovou linku ve výši 15 miliard eur, pokud by souhlasil s tím, že bude diskutovat o možnosti rozšíření jaderné dohody, jakož i o své úloze v regionu Blízkého východu a raketovém programu (*v podstatě to znamená „revizi“ stávající dohody podle amerických požadavků – pozn. red.*). Britský premiér **Boris Johnson** řekl, že nová americká dohoda s Íránem by mohla pomoci překonat krizi, ale po atentátu na Sulejmáního se tato možnost jeví jako nemožná. K tomu by ale mělo skončit prezidentství současného šefa Bílého domu Donalda Trumpa, dodává Süddeutsche Zeitung.

A skutečností je, že kromě verbálních projevů ohledně zachování jaderné dohody EU v praxi na její podporu a motivaci Teheránu ji dodržovat v praxi nic neudělala. Naopak, obchod s Íránem se snižuje a další firmy vzdávají své působení v tomto obchodu v obavách z amerických sankcí a neschopnosti EU je ochránit. Následně jednostranné výzvy, aby Írán dodržoval dohodu zní pokrytecky. Rozhodnutí Francie, Británie a Německa rovněž podrobila kritice i Čína s tím, že to určitě nepomůže v deeskalaci napětí. Podle Ruska pak

rozhodnutí „eurotrojky“ prudce snižuje šanci na zachování jaderné dohody s Íránem.